

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΩΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ Α1 (μονάδες 15)

Επικοινωνιακό πλαίσιο: συνοπτική παρουσίαση στους συμμαθητές βασικών σημείων του κειμένου σχετικά με το πώς οι νέοι μπορούν να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους για το περιβάλλον και τον πολιτισμό.

Αγαπητοί συμμαθητές, ο κειμενογράφος προτείνει οι νέοι:

- να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του περιβάλλοντος σε επίπεδο γειτονιάς,
- να δώσουν έμφαση στην καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης και στην προσπάθεια μετάδοσης περιβαλλοντικής κουλτούρας σε συνομηλίκους,
- να συμβάλουν στη συγκρότηση πολιτιστικών ομάδων με ποικίλα ενδιαφέροντα και να λάβουν μέρος σε πολιτιστικές δραστηριότητες.

ΘΕΜΑ Α2 (μονάδες 10)

Τα μέρη της αντίθεσης:

- Από τη μια είναι τα «καλομαθημένα παιδιά» της κοινωνίας της αφθονίας και του καταναλωτισμού καθώς η άνοδος του βιοτικού επιπέδου είναι αδιαμφισβήτητη.
- Από την άλλη πλευρά, ο σύγχρονος τρόπος ζωής επιβάλλει τον ανταγωνισμό, την κοινωνική απομόνωση και τελικά την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Ο συγγραφέας αντιπαραθέτει τις δύο όψεις της σύγχρονης ζωής, αφενός τον καταναλωτισμό, την οικονομική ευημερία και την «καλοπέραση» που συνεπάγεται το υλιστικό πνεύμα, αφετέρου την αποξένωση των ανθρώπων, το ανταγωνιστικό πνεύμα και την αναπόφευκτη ηθική παρακμή.

Η αντίθεση αυτή προβάλλει τα διλήμματα και τις προκλήσεις που έχει μπροστά της η νέα γενιά.

ΘΕΜΑ Α3 (μονάδες 25)

Επικοινωνιακό πλαίσιο:

Επιστολή (Προσφώνηση «*Αξίοτιμε κύριε...*», Αποφώνηση «*Με εκτίμηση*»)

Αφορμή σύνταξης της επιστολής: το κείμενο που δημοσιεύτηκε για τις προκλήσεις της νέας γενιάς.

Βασικά θεματικά κέντρα:

Ο/Η μαθητής/-τρια αφορμώμενος/-η από το κείμενο επιλέγει να αναφερθεί σε διάφορες αντιφάσεις και προκλήσεις που κατά την κρίση του/της καλείται να αντιμετωπίσει η νέα γενιά. Μπορεί να επιλέξει κάποιες από τις παρακάτω, που θίγονται και στο κείμενο αναφοράς, όπως:

- οικονομική κρίση σε αντίθεση με την υλιστική και καταναλωτική κουλτούρα,
- μόλυνση του περιβάλλοντος, ενεργειακή κρίση, κλιματική αλλαγή,
- κρίση του πολιτισμού, απαξίωση πνευματικών αγαθών,
- κοινωνικές ανισότητες, ρατσισμός, φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, βία,
- ανεργία, μετανάστευση για ένα καλύτερο μέλλον,
- απολιτικοποίηση, αποξένωση, καχυποψία, ανταγωνιστικό κλίμα κ.λπ.

ΘΕΜΑ Β1 (μονάδες 15)

Οι συμβουλές του ποιητικού υποκειμένου :

- να παίρνουμε τη ζωή στα σοβαρά,
- να αναλάβουμε δράση, να πάρουμε πρωτοβουλίες από διαφορετικές θέσεις ο καθένας (π.χ. οι στίχοι «*Ή μέσα στ' αργαστήρι / Με λευκή μπλούζα και μεγάλα ματογυάλια*» παραπέμπουν σε κάποιον επιστήμονα),
- να αγωνιστούμε ή ακόμα και να πεθάνουμε/ να θυσιαστούμε για τη σωτηρία των άλλων.

ΘΕΜΑ Β2 (μονάδες 10)

Στο ποίημα κυριαρχεί το β' ενικό πρόσωπο («*να τήνε πάρεις*», «*Θε να πεθάνεις*»).

Συμβουλευτικό ύφος, προτροπές προς τον αναγνώστη, διαλογικότητα / θεατρικότητα, αμεσότητα-ζωντάνια.

Το ρηματικό πρόσωπο εξυπηρετεί το ανθρωπιστικό μήνυμα του ποιήματος, τον συμβουλευτικό του χαρακτήρα, αφυπνίζει τον αναγνώστη, τον ευαισθητοποιεί, τον κινητοποιεί να αναλάβει δράση και να αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα του ρόλου του για τη ζωή.

ΘΕΜΑ Β3 (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Και θα πεθάνεις ξέροντας καλά

Πως τίποτα πιο ωραίο, πως τίποτα πιο αληθινό

απ' τη ζωή δεν είναι.

Το ποιητικό υποκείμενο καταλήγει πως η ζωή είναι ό,τι πιο ωραίο και πιο αληθινό. Αξίζει να παλέψεις γι' αυτήν, ακόμη και να πεθάνεις για να ζήσουν οι άλλοι, για να σώσεις όσους υποφέρουν. Ο καθένας έχει χρέος να φανεί αντάξιος του δώρου της ζωής, να εκτιμά την αξία της και να μη μένει αδρανής. Η προσφορά στην ανθρωπότητα καταξιώνει την ίδια τη ζωή έστω και αν απαιτούνται θυσίες.

Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να συμφωνήσει επιβεβαιώνοντας τα παραπάνω (φιλανθρωπία, ανθρωπιστικό ιδεώδες, αλληλεγγύη, πρόοδος, επίλυση προβλημάτων για βελτίωση βιοτικού επιπέδου) ή να διαφωνήσει λέγοντας ότι η ζωή είναι δύσκολη, απαιτητική, ψυχοφθόρα, βασανιστική, αναφερόμενος/-η στη ματαιότητα της ζωής, τις ανθρώπινες αδυναμίες κ.λπ. Σε κάθε περίπτωση αιτιολογεί τεκμηριωμένα την απάντησή του/της.

ή

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να δώσει διάφορες συμβουλές στον/στη συνομήλικό του/της σε β' πρόσωπο, όπως :

- να εκτιμάς το δώρο της ζωής, να ζεις κάθε μέρα σαν να είναι η τελευταία
- να σέβεσαι τους άλλους
- να απολαμβάνεις τις στιγμές με τους αγαπημένους σου
- να δίνεις απλόχερα, να προσφέρεις, να αγαπάς
- να θες να φτάσεις πιο ψηλά, να προοδεύεις, να συμβάλλεις στην πρόοδο του κόσμου
- μη λυγίζεις, μη δειλιάζεις, προσπάθησε, πάλεψε, μην το βάζεις κάτω.